

Van de redactie

Met deze voorjaarsniewsbrief houden we je graag op de hoogte van de ontwikkelingen in de palliatieve zorg en binnen het Netwerk Palliatieve Zorg Oostelijk Zuid-Limburg. Ook de komende periode staan er weer verschillende activiteiten op de agenda die bijdragen aan bewustwording, ontmoeting en kennisdeling rondom palliatieve zorg. We hopen dat deze nieuwsbrief je inspireert en je een inkijkje geeft in wat er binnen ons netwerk gebeurt. Heb je zelf nieuws, een initiatief of een activiteit die je met het netwerk wilt delen? Laat het ons vooral weten – we horen graag van je. Voor nu wensen we iedereen fijne paasdagen en veel leesplezier!

KWALITEIT VAN ZORG

NIEUWE E-LEARNING: INTRODUCTIE IN DE PALLIATIEVE ZORG

In deze Nieuwsbrief

1. Van de redactie
Kwaliteit van zorg
1. Nieuwe E-learning: introductie in de palliatieve zorg
2. Implementatie van de e-learning
Introductie in de palliatieve zorg
3. Koppelbedden
4. Aankondiging Symposium EPZ-M
5. Tijdelijke wijziging structuur MultiDisciplinair Overleg TOPAT regio Zuyderland
5. Carend-congres Parkinson
5. Carend-Jaarcongres Zorg in Stervensfase

Maatschappelijke Bewustwording

6. Kunstwerk Blijf Nabij
6. Aanvragen 'Geestelijke zorg thuis'
7. Filmavond
7. Campagne Praat nu over later
7. Week van de Palliatieve Zorg
8. Invulboekje voor Brussen
8. Colofon.

Wat is palliatieve zorg eigenlijk? En wat betekent deze zorg in de praktijk voor patiënten, naasten en zorgverleners? Om hier meer inzicht in te geven, hebben de Limburgse Netwerken Palliatieve Zorg, samen met Zuyd Hogeschool, een nieuwe e-learning ontwikkeld: 'Introductie in de palliatieve zorg'. Deze laagdrempelige online module laat deelnemers kennismaken met de basisprincipes van palliatieve zorg.

In de e-learning krijgen deelnemers via 360-gradenvideo's een realistisch inkijkje in verschillende zorgsituaties, zoals thuiszorg, verpleeghuis en hospice. Daarnaast worden belangrijke begrippen uit de palliatieve zorg in korte video's toegelicht. De module duurt ongeveer één uur. Bijzonder detail: in de video's spelen grotendeels echte zorgprofessionals uit Limburgse zorgorganisaties mee. De e-learning is bedoeld voor studenten, zorgprofessionals, vrijwilligers en mantelzorgers die meer willen weten over palliatieve zorg of zich hierop willen voorbereiden.

Organisaties kunnen de module bijvoorbeeld inzetten:

- als voorbereiding voor studenten die op stage gaan;
- als introductie binnen een opleiding of scholing;
- ter voorbereiding op trainingen over proactieve zorgplanning of moeilijke gesprekken;
- als introductie voor nieuwe medewerkers.

De module is kosteloos beschikbaar voor organisaties en gebruikers in de regio. Door deze e-learning te gebruiken, dragen we samen bij aan meer kennis, bewustwording en betere zorg voor mensen in hun laatste levensfase. De e-learning is hier te bekijken.

E-LEARNING MODULE INTRODUCTIE PALLIATIEVE ZORG

Introductie

Hallo, ik ben Tamara. In deze video leg ik uit hoe je de e-learning modules kunt volgen en welke onderwerpen we behandelen. Deze modules zijn gericht op zorgverleners en welzijnswerkers van niveau 0 tot en met 3, dus ook voor vrijwilligers, mensen zonder diploma of anders-opgeleiden. In de drie inhoudelijke modules behandelen we de belangrijkste onderdelen van palliatieve zorg die we bekijken in drie zorgsettings. De informatie is toepasbaar in elke setting. De interactieve 360 graden-video's zorgen voor een beleevingsgerichte manier van leren. Klik op de foto's om ze te zien. Bekijk alle video's om beter te leren hoe jij je steentje kunt bijdragen aan palliatieve zorg!

Zorg thuis

In de thuiszorg help en ondersteun je cliënten die door ziekte hun leven niet meer kunnen leven zoals eerst. Ze kunnen hulp krijgen bij het huishouden, de persoonlijke verzorging of medische/verpleegkundige zorg. Soms is er dan al behoefte aan bepaalde ondersteuning van het hele zorgteam vraagt. Maar gezamenlijke inspanning van het hele zorgteam vraagt. Maar waar moet je dan op letten? En wat houdt die palliatieve zorg dan precies in? Vooral in deze fase van het leven?

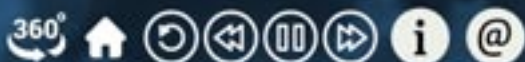
Zorg in het verpleeghuis

De zorgbehoefte van bewoners in het verpleeghuis richt zich op palliatieve zorg. Als je kijkt naar de bewoners in het verpleeghuis, zie je vaak ongeneeslijk ziek of hebben ze een bepaalde kwetsbaarheid. Daardoor is de behandeling die ze krijgen niet meer gericht op genezen maar op comfort en kwaliteit van leven. Bij welke bewoners zie je een behoefte aan palliatieve zorg? En hoe ziet die zorg precies uit in de verschillende fasen van palliatieve zorg?

Zorg in de laatste fase

De palliatieve zorg kan overal verleend worden, zolang de mogelijkheden het toelaten, én het overeen komt met wensen en voorkeuren van de patiënt en diens naasten. Hoe verzelfstandig dat ook klinkt, in de praktijk blijkt dat geen gemakkelijke puzzel. Gelukkig is het een zoektocht die je samen gaat als zorgteam, in gezamenlijke besluitvorming met de patiënt en diens naasten. Dit kan thuis of in het verpleeghuis, maar bijvoorbeeld ook in het hospice, waar sommige mensen voor kunnen kiezen in de laatste levensfase. Wat zijn belangrijke thema's in de laatste levensfase. Wat zijn En met wie kan je daarin samenwerken en waar kan je hulp inroepen?

IMPLEMENTATIE E-LEARNINGMODULE 'INTRODUCTIE IN DE PALLIATIEVE ZORG'

Binnenkort start, met gelden van het Nationaal Programma Palliatieve Zorg II (2026), de implementatie van de e-learningmodule 'Introductie in de palliatieve zorg'. Voor de implementatie is een implementatieleider aangesteld. Samen met vijf organisaties uit verschillende sectoren wordt onderzocht welke implementatiestrategie het best aansluit bij de praktijk van iedere sector.

Het doel van het traject is om te bepalen welke implementatieaanpak het meest efficiënt werkt, waarbij ernaar wordt gestreefd dat minimaal 70% van de doelgroep binnen een organisatie de e-learning volgt.

De implementatiestrategieën die effectief blijken, worden vervolgens opgenomen in beide IZA-transformaties rondom palliatieve zorg; dit als onderdeel van de plannen voor deskundigheidsbevordering. Op deze manier kan de e-learning structureel worden ingebed in bij- en nascholingstrajecten en introductieprogramma's van organisaties.

Hiermee wordt geborgd dat ook bij personeelsverloop nieuwe medewerkers deze scholing volgen of blijvend kunnen volgen, en dat kennis over palliatieve zorg breed beschikbaar blijft binnen de regio.

Ben je als organisatie geïnteresseerd in het leveren van een bijdrage aan deze implementatie, neem dan contact op met de coördinator van het netwerk in OZL: info@palliatievezorg-ozl.nl

KOPPELBEDDEN uitsluitend nog GRATIS voor palliatieve ONCOLOGISCHE patiënten

Koppelbedden worden voortaan alleen nog kosteloos uitgeleend aan patiënten in de palliatieve fase met een ONCOLOGISCH ziektebeeld. Deze beslissing vloeit voort uit de doelstelling van Roparun, dat fondsen werft voor mensen met kanker en projecten die direct aan deze doelgroep ten goede komen. De koppelbedden zijn destijds aangeschaft met geld dat door Roparun is ingezameld voor mensen met een ONCOLOGISCHE aandoening. Vegro verzorgt namens Roparun het uitlenen van deze bedden.

Patiënten in de palliatieve fase met een ander onderliggend ziektebeeld kunnen wel nog gebruik blijven maken van een koppelbed, maar niet kosteloos. Zij kunnen een koppelbed huren tegen een tarief van € 11,25 per dag, exclusief eenmalige bezorgkosten van € 80.

Omdat dit onderscheid in de praktijk lastig en soms pijnlijk kan zijn om uit te leggen aan patiënten en hun naasten, heeft het Netwerk Palliatieve Zorg OZL hierover vragen gesteld aan het praktijkteam palliatieve zorg.

Uit het antwoord bleek dat het verschil in vergoeding niet gebaseerd is op de zorgbehoefte, maar uitsluitend op het achterliggende ziektebeeld. Omdat Roparun statutair gebonden is aan de oncologische doelgroep, mogen de bedden uitsluitend gratis beschikbaar worden gesteld aan deze groep patiënten.

De situatie zal naar verwachting dus niet op korte termijn veranderen.

In situaties waarin koppelbedden permanent beschikbaar zijn gesteld, bijvoorbeeld in hospices of via wensambulances, geldt deze beperking niet op individueel niveau. In dat geval wordt de voorwaarde gehanteerd dat minimaal 80% van de gebruikers bestaat uit oncologische patiënten.

Het Expertisecentrum Palliatieve Zorg Maastricht organiseert op 8 mei 2026 in Hotel Van der Valk in Maastricht weer een interessant en inhoudelijk tweemaalijks symposium over palliatieve zorg met als titel 'One size fits no one'.

AANMELDEN kan HIER

PROGRAMMA

- 08.30 Inloop / koffie en thee**
- 09.00 Opening**
Dagvoorzitter Davy Jeunen, verpleegkundig specialist EPZ-M
- 09.10 Hoe kom je in contact met een zorgmijder?**
Paul Pustjens, medewerker Vangnet OGGZ en wijk GGD
- 09.50 Bewust stoppen met eten en drinken: van morele twijfel naar zorgvuldig handelen**
Jill Hamers en Merel van der Zande, verpleegkundig specialisten EPZ-M
- 10.30 Pauze**
- 11.00 Parkinson en palliatieve zorg: de kunst van maatwerk!**
Dr. Herma Lennaerts, postdoctoraal onderzoeker Radboudumc, UKON
Anoek Forkink, verpleegkundig specialist AGZ Neurologie, SKB Winterswijk
- 11.40 Islamitische visies op ziekte en sterven**
Saida Aoulad Baktit, islamitisch geestelijk verzorger, intercultureel consulent Radboudumc
- 12.20 Lunchpauze**

**SYMPOSIUM
PALLIATIEVE ZORG**
One size fits no one

8 MEI 2026
09:00 – 17:00

Hotel Van der Valk
Nijverheidsweg 35
6227 AL Maastricht

Registratie: registratie@epzm.nl

Doelgroep:
Verzorgenden, verpleegkundigen,
verpleegkundig specialisten,
physician assistants

Kosten inclusief lunch:
1/10 maart: €100
Vanaf 1 april: €125

Accreditatie wordt aangevraagd

epzm Expertisecentrum Palliatieve Zorg Maastricht

- 13.30 – Workshops sessie 1**
- 14.15 1. Handvatten in de praktijk: tools voor palliatieve zorg bij Parkinson**
Dr. Herma Lennaerts, postdoctoraal onderzoeker Radboudumc, UKON
Anoek Forkink, verpleegkundig specialist AGZ Neurologie, SKB Winterswijk
- 2. Islamitische visies op ziekte en sterven**
Saida Aoulad Baktit, islamitisch geestelijk verzorger, intercultureel consulent Radboudumc
- 3. Wanneer streven naar normale glucosewaarden niet meer normaal is**
Angelique Hugens en Celine Heijmans-Welzen, verpleegkundig specialisten diabeteszorg MUMC+
- 4. Digitale nalatenschap**
Sander van der Meer, expert digitale nalatenschap Digital Life Legacy
- 5. Wondzorg in de palliatieve fase**
Fanny Pelzer, verpleegkundig specialist AGZ decubitus/wond
- 14.30 Workshop sessie 2**
Herhaling van de eerste sessie
- 15.15 Pauze**
- 15.45 Humor als verpleegkundige interventie bij de zorg voor het levenseinde**
Marcellino Bogers, oud-verpleegkundige, verpleegkundig docent, cabaretier, auteur van het boek "Humor als verpleegkundige interventie 2.0"
- 16.45 Samenvatting, afsluiting en uitnodiging voor borrel**

Tijdelijke wijziging **MDO-structuur TOPAT** regio Zuyderland

Het TOPAT-team regio Zuyderland organiseert normaal gesproken wekelijks een multidisciplinair overleg (MDO) op donderdag om 16.30 uur. Voor de komende periode komt dit wekelijkse overleg tijdelijk te vervallen.

In plaats daarvan is er iedere werkdag om 13.00 uur een dagelijks MDO via Teams. Daarbij wordt alle actuele casuïstiek besproken. Verschillende disciplines, zoals de psycholoog, geestelijk verzorger en pijnspecialist, sluiten op vaste momenten aan. Daarnaast zijn alle consultvragers welkom om deel te nemen, zowel binnen Zuyderland als extern, zoals huisartsen en andere zorgprofessionals.

Wilt u deelnemen aan het MDO? Meld u dan aan via: topat@zuyderland.nl Het team ontvangt graag vooraf uw aanmelding zodat deelname aan het overleg kan worden afgestemd. Deze dagelijkse MDO-structuur vormt een overgangsfase naar een structureel regionaal MDO, dat momenteel wordt voorbereid door het Kenniscentrum Palliatieve Zorg Mijnstreek.

CONGRES **PALLIATIEVE ZORG BIJ PARKINSON**

Op 9 september organiseren Carend en ParkinsonNET het congres 'Palliatieve Zorg bij Parkinson' in Van der Valk Utrecht met sprekers als Bas Bloem, Yvonne Engels en Sabine Netters.

De ziekte van Parkinson is een chronische, progressieve neurologische aandoening met een complex en vaak langdurig beloop. Naast de motorische symptomen spelen niet-motorische klachten zoals cognitieve achteruitgang, psychiatrische symptomen, vermoeidheid, slikproblemen en autonome stoornissen een grote rol. De impact op het dagelijks leven van patiënten én hun naasten is groot en neemt in de loop der jaren verder toe. Dit congres richt zich op palliatieve zorg bij Parkinson in de volle breedte. Er is niet alleen aandacht voor de zorg in de laatste levensfase, maar ook voor de jaren daarvoor. Experts uit de Parkinsonzorg én uit de palliatieve zorg brengen medische, verpleegkundige, zingeving en palliatieve perspectieven samen en besteden uitgebreid aandacht aan proactieve zorgplanning, besluitvorming bij achteruitgang en zorg in de stervensfase bij de Ziekte van Parkinson.

Voor meer informatie en aanmelden klik [HIER](#)

JAARCONGRESZORG IN DE STERVENSFASE

Op woensdag 28 oktober 2026 vindt in Beatrixtheater het Jaarcongres 'Zorg in de Stervensfase' van Carend plaats. De inschrijving voor dit congres is geopend.

Bij het congres zijn er voordrachten van onder andere Andries Baart, Lia van Zuijlen, Broeder Sjuul, Ineke Visser, Joke Roelfsema, Sander de Hosson, Tom Lormans, Madeleine Kerkhof en vele anderen. Het programma is zoveel mogelijk toegankelijk voor iedereen, met in de middag workshops voor verschillende doelgroepen over bijvoorbeeld 'Een filosofische kijk op sterven', Rouw op de Werkvloer, Bewust Stoppen met Eten en Drinken, Complementaire Zorg, Schouwen en Feiten en Fabels over de Zorg na Sterven.

Klik voor meer informatie en aanmelden [HIER](#)

MAATSCHAPPELIJKE BEWUSTWORDING

KUNSTWERK 'BLIJF NABIJ'

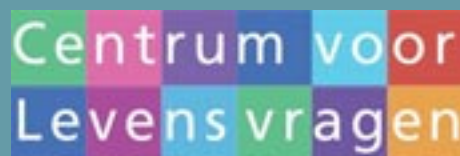
'Blijf Nabij' is een kunstwerk in de openbare ruimte dat op indringende en toegankelijke wijze aandacht vraagt voor palliatieve zorg: zorg en ondersteuning voor mensen met een ongeneeslijke ziekte en hun naasten. Het nodigt uit tot ontmoeting, gesprek en reflectie en draagt bij aan maatschappelijke bewustwording rond een thema dat iedereen raakt. Het kunstwerk is, in samenwerking met Stichting Palliatieve Zorg Nederland (PZNL), ontworpen door kunstenaar Saskia Stolz. Het beeld van een patiënt en een naaste maakt op een indringende en toegankelijke manier zichtbaar dat leven met een ongeneeslijke ziekte iets is wat je samen doormaakt. De boodschap is krachtig en herkenbaar voor de praktijk: blijf in verbinding, blijf nabij. Op 20 maart a.s. wordt het beeld voor het eerst onthuld in Amsterdam door burgemeester Halsema. Aansluitend reist het rond en krijgt het op diverse locaties in Nederland een tijdelijke plaats.

SAVE THE DATE ONTHULLING IN ZUID-LIMBURG

Tussen 29 mei en 30 juli is het kunstwerk 'Blijf nabij te zien' in Zuid-Limburg. Het beeld reist langs drie regio's – Westelijke Mijnstreek, Parkstad en Maastricht – en staat telkens drie weken op een centrale plek. Als netwerken zijn wij verheugd dat we dit bijzondere kunstwerk naar onze regio kunnen halen.

Op vrijdag 29 mei wordt het kunstwerk officieel onthuld in **Sittard**, in aanwezigheid van de burgemeesters van de drie centrumgemeenten in Zuid-Limburg. De onthulling vindt plaats van 14.30 tot 15.30 uur. Een projectgroep werkt momenteel aan een passend randprogramma. Van 19 juni tot en met 9 juli is het kunstwerk vervolgens te zien op een centrale locatie in de gemeente **Heerlen**. Over de exacte plek zijn we nog in gesprek met de gemeente. In de periode dat het kunstwerk in de regio verblijft, worden diverse activiteiten georganiseerd die aansluiten bij het thema palliatieve zorg. Ook in de andere regio's wordt de aanwezigheid van het beeld omlijst met een inspirerend programma. Hierover informeren we je op een later moment.

BELANGRIJK: AANVRAGEN VAN 'GEESTELIJKE ZORG THUIS' NIET MEER VIA DE MAIL

Sinds 1 januari 2026 kunnen aanvragen voor *geestelijke zorg thuis* UITSLUITEND via de website worden ingediend: <https://centrumvoorlevensvragenlimburg.nl>

Wanneer een aanvraag nog naar het oude mailadres spirit@palliatievezorg-ozl.nl wordt verzonden, ontvangen betrokkenen automatisch een reminder om de aanvraag alsnog via de website in te dienen.

Meer informatie: Els Knapen: Tel. 06 306 255 88. Mail: levensvragen@zuyderland.nl

Huisartsen kunnen hun aanvraag indienen via *Zorgdomein*.

**ELEANOR
THE GREAT**

FILMAVOND NETWERK OP 21 MEI

Nog net voor de start van de grote verbouwing van de Royal organiseren we nog één filmavond: op donderdag 21 mei.

Film: Eleanor the Great (2025)

Het regiedebuut van actrice Scarlett Johansson gaat over de onwaarschijnlijke vriendschap tussen een 19-jarige studente en een vrouw in de negentig die zich voordoeft als een overlevende van de Holocaust.

Ook deze film raakt aan thema's die vaak centraal staan in palliatieve zorg, zoals verlies, zingeving, ouder worden en omgaan met het einde van het leven. Later deze maand ontvang je meer info via een aparte mailing.

CAMPAGNE PRAAT NU OVER LATER

In 2025 startten de netwerken palliatieve zorg in Zuid-Limburg de campagne "Praat nu over later". Met deze campagne moedigen we mensen aan om op tijd met elkaar in gesprek te gaan over wensen en verwachtingen rond de laatste levensfase. Zo kun je blijven leven op een manier die bij je past, tot het laatst. Uit onderzoek blijkt dat mensen die open praten over hun levenseindewensen zich vaak minder angstig en somber voelen, meer regie ervaren en hun naasten meer houvast geven voor later. Ook helpt het zorgverleners om zorg te bieden die beter aansluit bij wat iemand belangrijk vindt.

Op de website www.praatnuoverlater.nl vind je filmpjes en podcasts waarin verschillende mensen vertellen waarom zij dit gesprek zo belangrijk vinden.

Daarnaast biedt het netwerk aan om informatieve bijeenkomsten te organiseren over palliatieve zorg en het bespreken van levenseindewensen. Tijdens deze bijeenkomsten komen ook hulpmiddelen aan bod die kunnen helpen om het gesprek op gang te brengen. Wil je een bijeenkomst organiseren? Neem dan contact op met de coördinator via info@palliatievezorg-ozl.nl

WEEK VAN DE PALLIATIEVE ZORG

3-10 OKTOBER

In 2026 is er weer een Week van de Palliatieve Zorg, en wel van 3 tot 10 oktober. De website weekvandepalliatievezorg.nl is alvast hiervoor klaargestoomd. De video op de homepage is aangepast naar 2026, de gehele toolkit is vernieuwd met geactualiseerde materialen voor 2026 en het beeldmateriaal is diverser geworden, omdat mensen met een migratie-achtergrond zich niet herkenden in de foto's die voorheen werden gebruikt. Last but not least: een aantal partnerlogo's kreeg een update.

Nieuw: INVULBOEKJE en andere ONDERSTEUNING voor 'BRUSSEN'

'Brussen', de term voor broers en zussen van een ernstig ziek kind, blijven in de zorg én in de maatschappij vaak buiten beeld. Juist dit onderstreept waarom bewustwording over kinderpalliatieve zorg zo belangrijk is: deze zorg gaat niet alleen over het kind dat ziek is, maar over het hele gezin en de leefwereld daaromheen.

In opdracht van het Kenniscentrum Kinderpalliatieve Zorg ontwikkelden studenten Pedagogiek van De Haagse Hogeschool - samen met ouders, brussen en (zorg)professionals - een invulboekje voor brussen in het basisonderwijs. Het boekje helpt kinderen om te uiten wat zij meemaken en waar ze behoefte aan hebben, thuis én op school. Dit geeft brussen een stem, en geeft leerkrachten en klasgenoten inzicht in wat het betekent om op te groeien met een ernstig ziek kind in het gezin. Daarmee draagt het boekje bij aan meer begrip en ondersteuning in de dagelijkse leefwereld van brussen. Komend tijdvak werken studenten aan een bijbehorende handleiding voor leerkrachten.

Onderwijsondersteuning Zieke Leerlingen

Zorgen over, zorgen voor...

De leerling met een zieke broer of zus

Ria Bakker | Janet Bootsma | Arnold Boom

Daarnaast vinden ouders en leraren op onze website nu een overzichtelijke informatiepagina met materialen, inzichten en handvatten om brussen te ondersteunen en het gezin helpt in balans te blijven. **Bekijk het boekje en de informatiepagina [HIER](#)**

Colofon

Uitgave © 2026

NETWERK PALLIATIEVE ZORG OZL

Postbus 149, 6440 AC Brunssum.

T: 06 57 31 66 97.

E: info@palliatievezorg-ozl.nl

Website: scan de QR-code >>

F: www.facebook.com/palliatievezorglimburg

Redactie: Jolanda Timmermans,
Hein Berendsen [HBPR].

Productie: HBPR [www.hbpr.nl].

Met dank aan ChatGPT (OpenAI) voor ondersteuning bij tekstverwerking.